

DEBRECZENI ÚJSÁG

Előfizetés:

Melvbent:

Vidéken:

Hét óra 30.000 K Egy óra 36.000 K
Három óra 90.000 K Három óra 108.000 K
Évente négy alkalommal 1200 forint és hánynap 2000 K

Feladó szerkesztő és lapfőigazgató:

THAN GYULA

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Debrecen, Kossuth utca 3. szám alatt I. emelet
A Debreceni Elnök Takarékpénztár épületében
Megjelenik ünnepnap utáni napon kivéve minden nap

Nyári szünet előtt

A nemzetgyűlés részleteiben is tárgyalt az ugynevezett genfi vivmányokat, most már semmi akadály sem lesz annak, hogy a tisztviselők megkaphassák mihamarabb felmentésüket, a beruházások meginduljanak s a pénzügyminiszter kersztülvige az adóügyi deformokat. Legalább egy héttel előbb volnánk ezekben a kérdésekben, ha az ellenzék annakidején nem akadékoskodik az indemnitási javaslat megszavazása körül. Az ország igazán nem érezte volna a hiányát azoknak a beszédeknek, amelyek ilyenformán kitolták a genfi vivmányok életbeléptetését.

Különösen a tisztviselők várták szinte ideges hangulatban, hogy megkaphassák jól megérdemelt fizetésemelésüket s azt hisszük, hogy a törvényjavaslat elfogadása után most már a legrövidebb időn belül a felemelt illeték utalványozásra kerül a sor. Kár volt az ellenzéknek ezt a tisztán megéltési kérdést politikával összekeverni, mert a tisztviselők fizetésemelése egységesen érdeke nemcsak minden politikai pártnak, de minden társadalmi osztálynak is. Sajnos, a kormány lényegesebb fizetésintézésre csak most gondolhatott, mert az az 50 millió aranykoronát kitevő összeg, amit erre a célra fordít, előteremthetőnek csak most mutatkozott anélkül, hogy ezáltal a budget egyensulya felborulna.

A pénzügyminiszter a genfi javaslatok részletes megvitatása során még egyszer összefoglalta álláspontját s most már minden kétséget kizáróan leszögezte, hogy az adóemelék, de különösen a forgalmi adó tekintetében enyhítést léptet életbe. Szó sem lehet azonban arról, hogy a mostani forgalmi adórendszer meg lehessen változtatni. Nagyon érdekes kijelentése volt a pénzügyminiszternek az, hogy az adóbevallási íveket revízi alá veszi. Ezáltal nagyon sok jogos panasz lesz eliminálható.

A nemzetgyűlés ennek a törvényjavaslatnak megszavazásával befejezte ciklusát s most már megkezdí nyári szabadságát. A nyári szünet előtt azonban volna a képviselőkhez egy-két szavunk. Elismertjük, hogy különösen az ügybuzgóbb s hivatásuk magaslatán álló képviselők nagyon rászorulnak a pihenésre, de mi a képviselők munkáját hivatászerűnek tartjuk, amely munka nemcsak a parlamentben, de még inkább a néprétegekben kell, hogy érvényesüljön. Kivánjuk, hogy a képviselők minél többet érintkezzenek választópolgáraikkal, világosítsák fel őket az ország állapotairól

s ahol tudják, osszassák el azokat a panaszokat, amelyek sok helyen ok nélkül, de talán okkal is felmerülhetnek. Törekedjenek mindn eselkedetükkel a jó irányban megindult leiggadás megerősítésére. Ez az ország nem bírja már ki a tulhajtott izzalmakat, ellenben nagyon rászorul a szorgalmas munkára és

a jól megérdemelt pihenésre. Köszítsék elő a választókerületek polgárságát az elközleő őszi parlamenti ciklusra, amikor ismét igen fontos törvényjavaslatok kerülnek megvitatás alá s amelyek szervesen összefügnek azzal a tervszerű előre haladással, amelynek végső célja az ország boldogabbá tétele.

Augusztus végéig Debrecen megkapja a külföldi kölcsönt

A minisztériumban megállanították a szétosztási kulcsot.

Budapest, július 10.

A magyar városok számára, mint jelentettük már, a kormány 10 millió dollár összegű kölcsönt szerzett. A newyorki Speyer bankházzal kötötték meg az erre vonatkozó egyezséget, amely már a nemzetgyűlés most tárgyalt a városok kölcsönéről szóló törvényjavaslatot. Mint jelentettük már, a városok augusztusban kapják meg a kölcsönt. Időközben azonban a tárgyalások úgy ala-

kultak és a helyzet úgy változott, hogy a 10 millió dolláros kölcsön augusztusig nem folyósítható. Míg most megbízható helyről értesülünk, mindenféle akadályt elhárították már a kölcsön folyósításának útjából és így a városok augusztus végéig egészen biztossan megkapják a kölcsönt.

Az erre vonatkozó szétosztási kulcsban ugyancsak megtörtént már a megállapodás.

A nemzetgyűlés mai ülése.

Október 14-ig elnapolták a Házat.

Nyári szünetre mentek a képviselők.

A nemzetgyűlés mai ülést feltüzency után nyitotta meg Sczitovszky Béla elnök.

Rubinek István a mentelmi bizottság jelentését terjeszti be Hegedüs György mentelmi ügyében. Hegedüs György a nemzetgyűlésen olyan sértő kifejezéseket használt...

Propper Sándor: Amelyekért két pontot érdemelt volna!

Propper ezen kijelentésére óriási zaj támadt.

Szabó József: Ezt a módszert akarják Önök bevezetni?

Podmaniczky Endre: Nem szégyeli magát!

Huszár Dezső: És ez képviselő!

Szabó József: Ez képviselőház és nem szakszervezet!

Rubinek István: A mentelmi bizottság Hegedüs Györgyöt a Ház ünnepélyes megkövetelésére kötelezte.

Szabó József: Ugyancsak napirend előtti felszólalásában arra kéri a kormányt, hogy az állami üzemek munkásainak fizetését ugyan olyan mértékben emeljék fel, mint a tisztviselő fizetését. A tisztviselők fizetéséről szóló törvényjavaslat erre módot nyújt. Az állami üzemek munkásai megérdemlik ezt a 15 százalékos illetményjavítást.

A nemzetgyűlés harmadszori olvasásban is elfogadja a tegnapi letárgyalt javaslatokat.

Csontos Imre személyes megtámadása ügyében kér szót.

Múlt hó 16-án a mai Nap c. lapban írásban nyilatkozatot tett közzé, amelyben azzal vádolja őt, hogy a kommunizmus alatt mint a karcagi direktorium tagja halálra íteltette Kálmán Imre ügyvédet. Kálmán Imre nevű ügyvéd soha nem is volt Karcagon. Van ugyan egy Kálmán Imre nevű földmives, aki maga volt a direktorium tagja. Saját kommunizmus alatti szereplésére vonatkozólag felovassa Karcag város legtekintélyesebb polgárainak levelét, amelyben ünnepélyesen kijelenti, hogy Csontos Imre a kommunizmustól teljesen távol tartotta magát, semmiféle tagsága nem volt és semmiféle értekezleten részt nem vett. Majd megállapítja Csontos, hogy épen ő volt az, aki Kálmán Imre direktoriumi tagot megmentette az oláh parancsnokságnak való kiadásától, mert Kálmán Imre, noha direktoriumi tagja volt, a legmérsékeltőbb magatartást tanusította. Kálmán most ruhátlansággal fizetett vele szemben. -- Dénes István vádaskodását a legerélyesebben visszautasítja. Felhívja az egységes pártot arra, hogy vizsgálja meg az ő kommunizmus alatti szereplését és ítélje meg érdemes-e arra, hogy az egységes párt soraiban üljön. Dénes István személyes kérdésben

szóal fel. Fenntartja vádjait. Felovassa Kálmán Imre levelét.

Dénes beszéde alatt az egész Házban nagy zaj tört ki. Alig lehet hallani Dénes szavait, aki kijelenti, hogy leteszi a levelet a Ház asztalára, hogy Csontosnak módjában legyen magát tisztázni.

A jobboldalon és a középben ingerülten kiáltják Dénes felé: Ehez nincsen joga. Ez a bíróság elé tartozik. Gaál Gaszton esetében is így tett. Tessék a bíróság elé állítani.

Bud pénzügyminiszter benyújtja a rokkant ellátásról szóló törvényjavaslatot.

Ezután az elnök napirendi indítványt tesz. Javasolja, hogy a Ház legközelebbi ülését október 14-én, délután tartsa és annak napirendjére a további teendők felőli intézkedését tűzze ki.

Farkas István a napirendhez szóal fel. Részletes indokolás után javasolja, hogy a Ház előbb üljön össze, mert fontos problémák várnak kelintézésre.

A Ház az elnök napirendi indítványát fogadja el.

Rakovszky Iván belügyminiszter válaszal Peier Károlynak a nemzeti munkavédelmi hivatalról elmondott interpellációjára Nem hajlandó a nemzeti munkavédelmi hivatal működését megszüntetni. Németországban a demokráta Noske miniszter volt az, aki felállított egy ilyen intézményt, sokkal szélesebb hatáskörrel, mint a miénk. Azonkívül a többi nyugati államokban is működnek ilyen hivatalok. K

A nemzeti munkavédelmi hivatalnak a nemzet érdekében kifejtett munkás ságáért teljes mértékben vállalja a felelősséget. (Lekes taps a jobboldalon, nagy zaj a baloldalon.)

A Ház nagy többsége tudomásul veszi a miniszter válaszát.

Az elnök ezután kellemes vakációt kíván a képviselőknek s ezzel az ülést 3 órakor véget ért.

Küldöttség a miniszterelnöknél

Budapest, július 10. Az egységes párt tegnapi esti értekezletén hozott satározatnak megfelelően ma délután Graefel Jenő vezetésével gróf Bethlen István miniszterelnököt küldöttség kereste fel, amelynek tagjai Drécher Imre, Kálmán Jenő, Kovács Nagy Sándor, Paupera Ferenc, Hájós Kálmán, Nemes Bertalan, Bottlik József, Csizmadia András, Forgács Miklós és Rubinek István nemzetgyűlési képviselők, valamint Kálmán Miklós és Fischer Ferenc főispánok voltak.

A küldöttség nevében Graefel meleg hangon üdvözölte felgyűlása alkalmából gróf Bethlen István miniszterelnököt, aki szintén meleg szavakkal köszönte meg az üdvözlést.

Az ORLE. jövő hónapi gyűlése a magyar kálvinisták részére egységes programot fogad el.

Grandiózus program a magyar kálvinista törekvések irányítására. — Tíz év múlva nem lesz református analfabéta. — Református egyetem, kereskedelmi, földműves, reáliskolát stb. — Baltazar püspök a nagy mozgalom élén.

Még 1918 év július 23-án a magyar kálvinista társadalom vezérégyéniségei tárgyalásra gyűltek össze Budapesten, hogy régóta érzett hiány pótlására

egységes, politikai, kulturális, szociális és gazdasági programot dolgozzanak ki a magyar kálvinista társadalom részére.

A nagy horderejű akció gyors lépésekben haladt el-re s már 1918 év őszén 3000 példányban kinyomatva állott a körütekintéssel és széles perspektívával összeállított terjedelmes program, mely arra van hivatva, hogy a magyar kálvinista törekvéseknek mindenkor vezérfonalul szolgáljon.

A kinyomatott program-füzeteket az egyetemes konvent budapesti székházában helyezték el a pincében.

A kommunisták ide is beköltöztek s a füzeteket egytől-egyig megsemmisítették.

Azóta a kérdés elhallgatott, a forradalmi idők különben sem voltak alkalmasak ilyen törekvések kifejtésére.

A magyar kálvinizmus vezérei most ismét elérkezettnek látták az időt az eroszakosan megbotlygatott munka megindítására s kiadták újhól a programot, mely most jelent meg dr. Baltazar Dezső püspök klasszikus szépségű előszavával.

Nem politizál: ez, hanem a keresztény kálvinista életelvnek a gyakorlatban való alkalmazása — mondja többek között.

A nagy programot már a jövő hónapban tárgyalás alá veszi a magyar református papok egyetemes nagy gyűlése.

Az O. R. L. E. ugyanis augusztus 20—25-én Kecskeméten konferenciát és közgyűlést tart. Ezeket tárgyalják le a magyar kálvinizmus programját.

Az ülésekre elutazik az O. R. L. E. elnöke, dr. Baltazar Dezső püspök is.

A program általános nemzeti vezérelvekkel foglalkozik elsősorban, de végigvonul a tanügyi, egyházi, kulturális, szociális és gazdasági élet minden jelenségén.

Kimondja például, hogy **minden egyház tartsa számon az analfabétákat, ezeknek iskolákat szervezzen, úgy hogy tíz éven belül ne legyen található magyar református analfabéta.**

Törekedjék továbbá minden egyházmegye, hogy körzetében legalább egy földműves iskola szerveztessék református internátusokkal. Nagy súlyt fektetnek általában a református internátusok és tanonc-otthonok felállítására. Öt ref. felső kereskedelmi iskola felállítását is kimondják.

Nagyon érdekes és nagyjövőképű pont az, mely kimondja, hogy egyetlen ref. középiskolai növendék sem sajnhatja úgy el az iskolát, hogy valamelyik ipar vagy kereskedelmi

üzemben képesítést ne szerzett volna.

„Ébren tartjuk és elkészítjük egy teljes református egyetem tervét”

— mondja egy másik pont.

Kimondják továbbá központi református könyvtár, sajtóiroda, országos ref. muzeum stb. felállítását. Anya- és csecsemő-védelem, református munkástelepek építése és számtalan kívánsága a magyar közéletnek foglal helyet a grandiózus programban, mely a magyar kálvinizmus gyakorlati irányvonala lesz.

Miért kért Hegyemegi Kiss Pál bocsánatot a pénzügyminisztertől?

Hegyemegi Kiss Pál nyilatkozott a fővárosi sajtóban.

Hegyemegi Kiss Pál, Debrecen város egyik képviselője tegnapi parlamenti beszédében foglalkozott a városok kölesönügyével és beszéde során bocsánatot kért a pénzügyminisztertől az általa a miniszter ellen intézett támadásért. Ezzel kapcsolatban a következő nyilatkozatot tette:

A tegnapi parlamenti tudósítások során rólam az került becses lapjukban, hogy a pénzügyminiszter úrtól bocsánatot kértem, mert ok nélkül támadtam, amiért Debrecen

Fön az új adó.

Mindenkinek rokkant adót kell fizetni. — Bud pénzügyminiszter beterjesztette a rokkantadó javaslatot.

Bud János pénzügyminiszter a parlamenti ülésén beterjesztette a rokkantellátási adóra vonatkozó törvényjavaslatot. A törvényjavaslat főbb intézkedése a következő:

Rokkantellátási adót tartozik fizetni minden magyar állampolgár 20-tól 50-ik életévig.

Nem tartozik fizetni:

1. azok, akik allandóan külföldön laknak és Magyarországon jövedelmük nincs.

2. a rokkantellátásban részesülő hadirokkantak és azok, akik sebesülési pótdíjat kapnak.

3. a honvétség, csendőrség, rendőrség stb. alakulatok kötelékében tényleges szolgálatot teljesítő egyének szolgálatuk tartama alatt,

4. azok, akik a hadsereg, rendőrség vagy csendőrség kötelékéből olyan

testi fogyatkozás miatt bocsátottak el, amit a szolgálat közben kaptak,

5. a keresetképtelenek, ha semmi vagyonuk nincs, vagy legfeljebb anynyi vagyonuk van, amely évente 240 aranykorona értékűnél nagyobb jövedelmet nem hoz.

A törvényjavaslat következő szabályokban megállapítja az adó alapját és mértékét. Eszerint, akik államfegyenes adót vagy kereseti adót nem fizetnek, azok rokkantellátási adót fejében évente 4 aranykoronát tartoznak fizetni. Akik közzolgálatban vagy magánszolgálatban állanak, azok kereseti adójuk alapulvétele mellett külön tartoznak fizetni rokkantellátási adót. Ennek tétele aranykoronaértékben

évenként 6-tól 240 aranykoronáig terjed, aszerint, hogy mennyi az alkalmazott kereseti adója.

Külön kulcs van megállapítva azoknak a rokkantellátási adójára, akik földadót, házadót, jövedelemadót, illetve vagyonadót fizetnek. Ezek rokkantellátási adója

évi 6 aranykoronától 3000 aranykoronáig terjed.

Ha valaki 100.000 koronán felül jövedelem- vagy kereseti adót fizet, minden megkezdett 100.000 korona után 3000 korona a rokkantellátási adó tétele.

A javaslat indokolása megállapítja, hogy a kormányknak nincsen megfelelő fedezete a rokkantellátásra, ezért vált elkerülhetetlenné az új adó nem behozatala. A rokkantellátási adó fedezni fogja a nem hivatásos katonai állományból származó rokkantak és hadigendozottak állami ellátására szükséges összeget, amely évenként körülbelül 10 millió aranykoronára rug.

A rokkantellátási adó nem tekintendő a hadiszolgálat váltóságának, ezért nem mentesülhetnek ennek fizetése alól azok a férfiak sem, akik a háború alatt vagy azt megelőzően katonai szolgálatot teljesítettek.

Az előirányzat szerint 1.200.000 ember fog rokkantellátási adót fizetni. A javaslat indokolása reméli, hogy a 10 millió aranykorona ilyen körülmények között be fog folyni.

KNOTTI KOVACSNE
szabászati és varróiskolája
KOSSUTH-UTCA 45. SZÁM.
Beiratkozás 9 órától 1 óráig, d. n. 3—5-ig.

Asztalos István
hordógyártási telep
Boldogfalva-utca 3. sz.
Bejárat: Miklós-utcaról Iskola vagy Szálkai-utca.

Minden kádáraru: boros, zsiroshordó, kád, veder, dézsaféle, új használt legolósobban kapható és javítható.

Felhívásra a munka megnézése, felvállalása és esetleg elszállítására iránt helyszínére küldünk, úgy helyben, mint vidéken.

Fahulladék, forgács kapható.
Segédek, tanuló felvételnek.
Telefon: 6-58.

Debreceni házhelyrendezés és a telektulajdonosok mozgalma.

Vasárnap délelőtt nagygyűlést tartanak a telektulajdonosok.

Csaknem négy évvel ezelőtt indult meg a házhely-igénylők összefirása Debrecenben és minthogy időközben úgy a lakásviszonyok, mint gazdasági tekintetben nagy változások történtek, a telektulajdonosok azt hitték, hogy a házhely-rendezés Debrecenben tárgyalanná vált s így az idézések meglepetésévé hatottak.

Az érdekeltek egy része több ízben megtartott értekezleten arra az álláspontra helyezkedett, hogy a házhely-rendezés alapját képező egyoldalú telekkijelölés a telektulajdonosok érdekeivel ellentétben áll, másrészt a 3800 igazolt igénylő revizióra szorul. Egyöntetű állásfoglalásukat egy nagygyűlésen kívánják precízírozni, amelyet július 12-én, délelőtt 11 órakor tartanak meg a Kereskedő Társulat dísztermében. u

melyre az alábbi meghívót küldötték a szerkesztőségünkbe:

Minden telektulajdonoshoz!

Városunkban hirtelenül megindult a kiosztandó házhelyek céljából megváltás alá kerülő telkek tulajdonosaival a bírói tárgyalás. Felhívunk mindneki, aki már meghívót kapott, vagy akinek a lakott kültelepeken belül földje, üres telke vagy nagyobb kertje van, hogy a közös eljárás védekezés megbeszélése végett jelenjenek meg a megváltást szenvedők gyűlésén a Kereskedő Társulat dísztermében (Kereskedelmi Akadémia I. emelet) vasárnap, f. hó 12-én, d. e. 11 órakor.

Dr. Bay András, Békés Lajos, Geréby György, Jóna Gyula, dr. Ródy Béla, dr. Kardoss Endre, dr. Kertész Endre, rugonfalvi Kiss István, dr. Kőrösi Kálmán, Nagy János, Suhajda Béla.

Legfinomabb PERGAMENT
befőtt-kötöző ÉS ZSINEG
Csanak József K. R. Z. fűszer- és csemegekereskedésében. Telefon 70. Piac-u. 51.

Ujdonságok.

Vasárnapi istentiszteletek. A református templomokban: Nagytemplomban d. u. 10 órakor prédikál ifj. Csáky Beniamin d. u. 5 órakor Seres Béla. Kossuth utcai templomban délelőtt 10 órakor prédikál Urav Sándor, d. u. 5 órakor Perpéthy Ferenc. Arpádtéri templomban délelőtt 10 órakor prédikál Sinoss Imre, d. u. 3 órakor Peleskegy Sándor. Ispótlávi templomban d. e. 10 órakor prédikál Baja Mihály, d. u. 3 órakor két magyarváz Takacs György. Homokkerti imaházban d. e. 10 órakor prédikál Kovács János. Szegényházban d. e. 10 órakor prédikál Seres Béla.

Az ágost. hitv. ev. templomban f. hó 12-én, vasárnap délelőtt 10 órakor az istentiszteletet Labossa Lajos h. lelkes. vallásánár végzi.

A Konfirmált Leányok Szövetségének összejövetele vasárnap d. u. fél 4 órakor Ispótlávi-telep 9. sz. a tartatik. Ugyanott 5-től felnőtteknek biblia óra.

Kálvin szülőházának újjáépítése. A világháborúban Novon városa, észki Franciaországban, nagyon sok kárt szenvedett s egyik elpusztult városrészeben romba döntött a világhírű nagy reformátornak, Kálvin Jánosnak a szülőháza is, amelyet pedig a franciák huzottak le kezvelettel égették. Most egy egész világra kiterjedő mozgalom indult meg, a kálvini reformációt valló keresztény egyházakban az iránt, hogy a Kálvin szülőháza építtessék újra, bővíttessék ki s abban, mint történelmi vonatkozású muzeumban, gyűjtesse össze s őriztesse meg a kálvini reformáció kezeveletes emlékei. A reánk jövő vasárnap, július 12-én erről történik megkezevelet a világ összes református templomaiban s így a helybeli református templomokban is — és a perselyadakozás Kálvin születésnapja alkalmából, a Kálvin-ház és muzeum iavára fordítatik.

Ösztöndíjak kiosztása a debreceni egyetemen. Debrecen város házi pénztárának kezelése alatt áll a Thaly Kálmán ösztöndíj, melyből időnként jeles egyetemi hallgatókat támogatnak az egyetemi tanács kiheveletése alapján. Az egyetemi tanács ezúttal a következő egyetemi hallgatókat jelentette be a városi tanácsnál az ösztöndíjban való részesevésére: Siposs Klára hittan, Kerekés Imre jog, Szép Jenő orvostan és dr. Neuhäuser Ilona bösesészettan hallgatókat 150—150 aranykoronára. — míg Hegedűs Kálmán hittan, Liebhardt Richard jog, Hilkó Ilona orvostan és Kiss Margit bösesészettan hallgatókat 100—100 aranykoronára. A városi tanács elrendelte az ösztöndíjak kiheveletését.

Jelentés a városi muzeum mult évi működéséről. Most került ki a sajtó alól a városi muzeum 1924. évi működéséről szóló jelentés. A kis munk. címlappját, a nagylelkű mecenás, Déry Frigyes arképe ékesíti. A jelentés részletesen beszámol a muzeum eseményeiről, Déry Frigyes haláláról s gyűjteményének sorsáról. Felsorolja a nagyszámu ajándékozók névsorát. A jelentés beszédes dokumentuma s két kiváló muzeum-vezető, Zoltay Lajos és dr. Fesedi István fáradságtalan, nagyértékű kulturumkázásának, amely a muzeum folyton haladó, szép felvirágzásában látja legméltoztalt elismerését.

BIZTOS SZER!
KARDOSS CHOLIDON
Jyukszem, szemöcs
minden bőrkeményedés ellen.
Kapható:
gyógytárakban és droguériákban.

Őszre készül az új rokkanttörvény.

A súlyosabb rokkantak illetményei addig is elemelik.

Budapest, július 10. A nemzetgyűlés tegnap befejezte tanácskozeveletét és október 14-nyári szünetre megy. Vass József miniszterelnökhelyettes nyilatkozott a szüneti programról.

A miniszterelnök kijelentette, hogy a szünet alatt részletesen kidolgozza a rokkantak ellátására vonatkozó törvényjavaslatot, melyet az ősi ülészak egyik első ülésén szándékozik beterjeszteni és letárgyalni. Addig is rendeleti úton szabályozzák a rokkantügyet oly módon, hogy a

száz százalékos és 75 százalékos rokkantak illetményeit jelentékenyen felemelik. Természetesen ez az ideiglenes rendelkezés csak addig marad érvényben, amíg a nemzetgyűlés az új rokkant-törvényt meg nem szavazza. Egyébként Bud János pénzügyminiszter ma javaslatot terjesztett be a Ház elé a rokkantadóról, a mely kapcsolatos azokkal az intézkedésekkel, melyeket a kormány rokkantellátás terén kíván életbe léptetni.

Mentő autót szerezz be Debrecen városára.

Kétszáznyolcmillióba kerül

A tűzoltó parancsnokság még az év elején elhatározta egy mentőautó beszerzését s ennek költségét a város be is állította idei költségvetésébe. Az autó beszerzése annál indokoltabb, mivel a mentőkocsik rozogák s ilyen nagy város ma már különben sem lehet el gyors és kényelmes mentőeszköz nélkül.

A tűzoltó parancsnokság be is szerezte az ajánlatokat s ezek közül

legelőnyösebbnek ítélte a győri vagongyárat, mely 208 millióért hajtható teljes, modern felszereléssel szállítani 50 lóerős mentőautót. Fizesztési kedvezményt is ad, három szcpt., nov. hónapoktan fizetendő részletekre.

A városi tanács műszaki felülvizsgálatra adta ki az ajánlatokat, de előre is látható, hogy az előnyös győri ajánlat mellett fog dönteni.

A szén, fa, hus és liszt után fázisos forgalmi adó rendszert vezet be a kormány.

Bud pénzügyminiszter megígérte az összes adósérelmek orvoslását.

A nemzetgyűlés szanalási bizottsága tegnap délelőtt 12 órakor tárgyalta az aranykoronáérték átszámítási kulcsáról szóló törvényjavaslatot, amely az egységespárt néhány tagjában elégedetlenséget keltett. A pénzügyminiszter a szanalási bizottság mai ülésén teljes mértékben honorálta azokat a kívánságokat, a melyek a rendelet méltánytalannak nevezett szakaszai miatt merültek fel. A bizottság a pénzügyminiszterrel egyetértésben elhatározta, hogy

hogyan az adókulcs a régi 25 százalék marad,

tehát a földadóban ezután is annyit fognak aranykoronában befizetni, — mint eddig papirkoronában befizettek. Ezzel tulajdonképpen kéttizedszázalék adómérséklés történt. Az illethekekre vonatkozó rendeletnél is úgy határoztak, hogy 18 helyett 17 százalékot rndel el a kormány. Dréh Imre és Örfy Imre kérték ezután a pénzügyminisztert arra hogy

legalább a legfontosabb közszükségleti cikkeknél rendelje el az egyfázisos forgalmi adó rendszert.

A pénzügyminiszter Dréh Imre és Örfy Imre beszéde után kijelentette, hogy az osztrák egyfázisos

Püspöki Uradalmi Bérpince R.-T., Vác.

Palackozott és hordós fajboral általános feltűnést keltenek és a legjobb hírnévnek örvedenek.

Kapható:

palackonként, minden fűszerüzletben.

Nagyban:

Trigárszky Emilnél, Debrecen.

Hunyadi-utca 13.

Telefon: 158.

Medgyaszay Vilma

Európa legnagyobb dizőze és országos hírd társulata

vendégszerepel

Július 11-én, szombat

és

Július 12-én vasárnap

este a

Csokonai színházban

Jegyek már válthatók!

Bővebbet a színlapokon és a plakátokon mindenütt!

forgalmi adórendszer bevezetését a szén és fa, a hus és liszt cikkeknél elrendelte.

Tamássy József és Dréh Imre szóvátették a forgalmi adó általánból eredő sérelmeket. Többször megtörtént ugyanis az, hogy akik általában fizették be a forgalmi adót, a forgalom csökkenése következtében nagyobb összeget fizettek be, mint kellett volna. Bud János pénzügyminiszter a sérelmek orvoslására vonatkozóan kijelentette, hogy azokat a legteljesebb mértékben orvosolni akarja. Megígérte továbbá, hogy az iparosok és kereskedők érdekében ezentúl a forgalmi adó általánösszegei kivetéseknel városok, illetve községek képviselői is jelen lesznek és ezek felszólalhatnak, panaszukat, illetve kívánságaikat jegyzőkönyvbe vehetik.

Amíg eddig a késedelmes forgalmi adófizetők már egy napi késedelem után is 3 százalék késedelmi adót fizettek, ezután az egy hétnél nem nagyobb késedelem esetén egy százalékot, egy héttől egy hónapig terjedő késedelemnél 2 százalékot kell leróniok és csak az egy hónapnál hosszabb késedelmeskedés után fogják az eddigi 3 százalékot fizetni.

Debrecen sz. kir. város adóhivatala ez uton értesíti a város adózó közönségét, hogy a folyó évben bejelentett elemi károkról felfektetett kárjegyzőket a városi adóhivatal 2. számu szobájában közzszámlére tettekk ki, ahol is a hivatalos órák alatt az érdekeltek által megtekinthetők s a jegyzőkek betekintésével meggyőződést szerezhhetnek, hogy károsult földrészeiteik fel vannak e véve. A kárbeeslés folyó hó 13-án veszi kezdetét. Tekintettel a bejelentések tömegere károsultak saját érdekeikben érdeklődjenek a kárbeeslés bizottság kiszállási idejéről, mert esetenként külön értesítve nem lesznek.

Tűkörgvartás, üvegcsiszolás, régi tükörök ujjaónvése Sinkovits Béla üveg-műipari vállalata Szív utca 14—15. Telefon 356.

Az új litván követ a kormányzónál.

Budapest, július 10. Magyarország kormányzója július 10-én, pénteken déli 12 órakor ünnepélyes kihallgatáson fogadta Sinzikauskas Venclá-vot az új litván követet és meghatalmazott minisztert. A követ üdvöz-lő beszédére a kormányzó szintén beszéddel válaszolt és átvette meg-bízó levelét. Az ünnepélyes fogadá-snál a külügyminiszter képviselété-ben gróf Khuen Héderváry Sándor követségi tanácsos és dr. Uray Ist-ván a kabinetiroda főnökhelyettese n ükötötte közre.

A városi Tanács értesíti a jószág-tartó gazdákat, akik az erdei legel-tetés igénybe vették, hogy a horto-lági legelő a gyakori esőzés folytán legeltetésre alkalmas, ennél fogva az erdőbe kihajtott jószágok onnan f. hó 15-ig elhajthatók. Folyó hó 15-ike után a jószágoknak, az erdőségeken való legeltetése kihágást képez. Fe-lhívja a juhtartó gazdákat, hogy a juhokat a disznóföldről f. hó 12-ig hajtassák le mert a juhoknak a disz-nóföldön legeltetése f. hó 12-ike után szintén kihágás.

Az „Orsz. Izr. Tanító Egyesület”, amely Magyarország egyik legrégebbi egyesülete 3 évenkénti szokásos közgyű-lését f. hó 7-én tartotta meg Budape-sten. Ez alkalommal Linde József debre-ceni nv. igazgató-tanítót, jelenleg is mű-közös hittanárt az egyesület tiszteletbeli tagjai sorába iktatta. Nevezett, vala-mint Weinberger Mór igazgató-tanító az egyesület választmányába is beválasz-totta.

Vasárnap Kálvin szülőházának új-já építésére gyűjtenek a debreceni ref. terplomokban. Kálvin Jánosnak, a nagy reformátornak Észak-francia-országban levő szülőházát a háboru alatt elpusztították a gyilkos lövede-kek. Az egész világon mozgalom in-ult meg, hogy az összelőtt házat újjá építik s berendezik egy Kálvin mu-zeumnak. Az építés költségeit az egész világon szétszórtan élő református gyülekezetek szedik össze. Debrecen város a magyar Genf e hó 12-én, va-sárnap tartja a Kálvin-emléknapot, mely alkalommal az összes templo-mokban persely útján gyűjtenek a kegyeletes célra. A lelkipásztorok a szószéken is megemlékeznek a gyű-jtésről.

Marólugott ivott. Varga Juliánna 18 éves Homokkert-ucca 83. szám alatti lakos öngyilkossági szándékból zsi-rosszodát ivott. Az előhívott mentők az egyetemi klinikára szállították, ahol gyomormosást alkalmaztak. Az idejében nyújtott orvosi segítség na-gyobb bajnak elejét vette, úgy hogy saján lábán távozott haza lakására.

Ablakok minden nagyságban gyári árban kaphatók Blattner ablakgyár. Sziv-utca 14. szám.

Három hónapi fogházra ítélték egy kocsist, mert elütött egy kis fiút. A mi-kerépesi úton tavaly szeptember 17-én Nagy Lajos szekérével elütötte az ut-szélén játszó Horváth Ferenc 9 éves kis fiút aki két hétig feküdt súlyos betegen a hó patái által okozott sebekkel. A deb-re-ceni királyi törvényszék gondatlanság-ból elkövetett súlyos testisértés vétsége miatt a vovázatlan kocsist 3 napi fog-házra és 50 ezer korona nézbüntetésre ítélté.

Mekkora lesz a köztisztviselők augusztusi lakbére?

Az előre kiutalt májusi fél kincstári részese-dést nem engedte el a kor-napirkoronában kevesebb a májusinál

A közszolgálati alkalmazottak lakbérjárandóságát július végéig állapította meg számszerűen előre a kormány. Az augusztusi negyedre már az új megállapítás alapján fog-lak kapni a tisztviselők és egyéb alkalmazottak lakbéreiket. Az erre vonatkozó rendelet már elkészült és nyomdában van. A hozzászólott táblázatos kimutatások kefelevonatait ma el is küldték a számfejtő hivata-lak, hogy ezek alapján a számfejtő-seket megkezdhessék. A nyugdíja-sokra vonatkozó kimutatások is meg küldettek már a számfejtő hivatalok-nak megfelelő felhasználás végett. Az új lakbérrendeletre vonatkozóan a következőket mondták:

— Az új lakbérrendelet nagy meg-lepetést nem tartalmaz, mert az ed-digi gyakorlat alapján épült fel. A lakbérek papirkoronában vannak meg állapítva, amelyet aranykoronáról a 14 500-as szorzószám mellett számí-tottak át. A tisztviselőket voltaké-ppen egy dolog érdekli és pedig az, hogy számításon kívül hagyja-e a kormány a májusi kincstári házhaz-szonrészese-dést felét amelyet kiutal-ványoztak annakidején a tisztviselő-knek, de a házbérrel kapcsolatban nem kellett és nem is kell kifzetniöl, mert ezt a kormány tudvalevően el-engedte, illetve a kincstári részese-dést májustól visszamenőleg 50 szá-zalékkal mérsékelte. A tisztviselő-knek és nyugdíjasoknak a kormány fagyellekűségébe vetett bizalma saj-nos, nem vált valóra, mert az előre kiutalt fél kincstári részese-dést nem engedték el, hanem belekalkulálták

az augusztusi lakbérekbe vagyis az augusztusi negyedre a tisztviselők s nyugdíjasok ennyive kevesebb lak-bért kapaak.

— Ez a csalódás annyival kelle-metlenebbül érinti az érdekelteket, mert viszont a közüzemi pótlékok, a melyet májustól kezdve 2 százalékkal felemeltek, nem folyósítja nekik a felemelésnek megfelelően vissza-menőleg májustól a kormány, hanem csak augusztustól kezdve. Ez ugyan lényeges differenciát nem jelent, de éppen nem tanuskodik arról, hogy az előnyöket és hátrányokat illetőleg is egyforma mértékkel mér a kormány.

— A tisztviselőknek tehát augusz-tusra a kincstári részese-dést a fize-tésükből kell fedezni, mert a má-jusi többletet természetesen már rég elköltötték. Az összes lakbérjárandó-ságuk pedig augusztusra kevesebb lesz, mint májusban volt, aminek az oka az alacsonyabb szorzószám és a kincstári részese-dés elmaradása, a melyet nem ellensúlyoz az 5 száza-lékos lakbéremelkedés, amit termé-szetesen a tisztviselők is megkapnak. Ezzel szemben a tisztviselők is a kisebb szorzószám mellett fizetik le a lakbérterhet s így a kisebb lakbér-járandóságokra nem kell lényegesen ráfizetniök.

Értesülésünk szerint a nyugdíjasok közt a lakbérjárandóság megállapí-tásánál különbséget tettek aszerint hogy 15 évnél kevesebb vagy több szolgálati idővel vonultak nyugalm-ba. A 15 évnél kevesebb szolgálati idővel rendelkezők lényegesen keve-sebb lakbért kapnak.

Egy debreceni származású világhírű filmszínésznő Berlinben autójával halálra gázolt egy fiút.

Putti Lya filmszínésznő maga vezette a gépkocsit. — A tömeg megtámadta a filmprimadonnát, aki ideg-görcsökhöz esett.

Nagyon kevesen tudják, hogy Put-ti Lya, a világhírű filmprimadonna Debrecenből indult el a világ diad-ságának óriási színpadára. Gyerme-korát Debrecenben töltötte, a szülői házban itt járt iskolába s egyesek még ma is visszaemlékeznek a ked-ves, ügyes kis leányra. Akkor még Putti Mácsának nevezték.

Putti Mácsa — vagy nemzetközi néven Lya — Debrecenből Budapest-re került a film világába s ettől kezdve szédítő gyorsan emelkedett magasívelésű pályáján. Külföldre ke-rült s most az egyik nagy német film vállalat primadonnája. Az egykori debreceni arleány s most világhírű filmművésznőről a következő tragi-kus esetet tudató hírrel kapcsolatban emlékezünk meg.

Berlin, július 9.

Súlyos szerencsétlenség okozott Putti Lya, a Berlinben élő neves ma-gyar filmszínésznő azzal, az ambició-val, hogy részt vegyen a filmszíné-szek autóversenyén. Az érdekes autó-versenyt már tulajdonképpen a múlt héten kellett volna megtartani, de a versenyt az eszések miatt egy hét-tel elhalasztották. Putti Lya, a ver-seny két számára is benevezett autó-jával és az utóbbi napokat arra hasz-nálta fel, hogy gyakorolja magát az autóvezetésben.

A művésznő éppen gyakorlóútjáról érkezett vissza Berlinbe ma délután, amidőn a Motz-strasse 19. számú ház előtt

autója elgázolt egy Lehmann

Franz nevezetű tizenötéstudós iparostanócot.

A művésznő maga vezette autóját és az elgázolás oly hirtelen történt, hogy az uccán levők sem tudtak pon-tosan megmondani, hogy vajon ki okozta a szerencsétlenséget. Az em-berek összefutottak az uccán és

mert a művésznő ült a kormány-keréknel, a tömeg a művésznő el-len fordult és őt okolták a sze-rencsétlenségért.

Heves kifakadásokkal illették a mű-vésznőt és a tömeg hangulata oly fe-nyegetővé lett, hogy

csak az elősiető rendőrség tudta a filmművésznőt szorongatott hely-zetéből kiszabadítani.

A szerencsétlen fiút a mentők nyom-ban a kórházba szállították, azonban még útközben kiszáradott. Az ál-do-at tragikus halála és a tömeg táma-dása annyira megviselték a művésznőt, hogy heves ideggyörcsöket kapott és most súlyos betegen fekszik a Haberland-strassei lakásán. A törté-nék után a művésznő bizonyára nem vesz részt a filmszínészek autóver-senyén.

Humor a gondok között

Büntetésre kellene kiszabni a nőten férjfiakra.

— Igen. Például azt, hogy háasod-janak meg.

A „Kálvinisták Templomegyesülete ve-veskara” tanulási óráit hetenkint hét-főn és csütörtökön tartja 5—7-ig a Ta-nító Otthonban (Egyházi hivatal udva-rán kersztényület). Új tagok jelentkezé-sét ugyanakkor és urvanott elfogadja Szabó Lajos ref. kántor, karnagy.

Uszoda hír. A vilamos kalauzoknál váltott Margit fürdő jegyek az uszo-dában is érvényesek.

Letartóztatott egy gyermekgyilkos apát. Línzhől táviratozzák: Henndorf-ban egy Hochgattener nevű parasztof akit azgyal gyanúsítanak, hogy mind-két kisgyermekét megmérgezte letar-tóztatott. Felhasználás is mérgezési tü-neteket észleltek. Mint bűnrészeset, egy parasztleányt is letartóztatottak.

Ha pénzének

nem ellensége, úgy mielőtt mindenféle lakberendezési

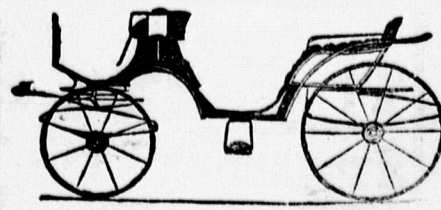
BUTOROKAT
beszerezné, okvetlenül keresse fel a legolcsóbb beszerzési forrást! LEFKOVITS butoráruházát Simonffy-ucca 6-ik szám alatt. Közvetlen a tejpiacnál szemben

Ha JÓL AKAR MULATNI VEGYE MEG A „Dillám“-ot.

MEGNYILT
a Könyvtiteli Szakiroda
Kandia uccsa 4/b. Telefon: 7—41

Előnyös áron vállalja üzletek, kereske-delmi- és iparvállalatok, uradalmak könyvvezetését, (órákonyve-ést) revi-zori teendőket, üzleti könyvek feltek-tetését, leltár- és mérlegkészítést. — Perfekt könyvelőkke kiképez kereske-dőket, B) listás tisztviselőket stb. — H vatalos órák: 15—19 óra között.

Az ALFÖLDI pince-vendéglőben RÁCZ SÁCI teljes zenekarával minden este muzsikál.

ALAPÍTÁTOTT: 1878.

Gazdasági kocsik, Luxus hintók, Javitások. Riesz Kenrik kocsigyár, Debrecen.

Színház.

Ma szombat és holnap vasárnap. Csak a két estén vendégszerepel a világhírű Medgyaszay Vilma, Európa legnagyobb díszese társulatával, a Csokonai színházban. Az előjelek után ítélve a közönség méltányolja az igazgatóság áldozatkészségét a melylyel ezt a kivételes művésznőt társulatával Debrecenbe hozta. Medgyaszay Vilma fogalom a chansonok és coupletök előadása terén az egész világon, ahol hirdette is a magyar művészet fontosságát. A társulat tagjainak névsora és más-ra garancia arra nézve, hogy a debreceni közönségnek 2 páratlanul álló mulatságos estében lesz része.

Kövári Gyula Budapest legszelmesebb konferenciája és népszerű Cinczije conferál és játszik a nagyszerű tréfák és boházatokban.

Nézzé meg a Medgyaszay esték páratlan nagyszerű műsorát a hirdetésekben.

Jegyek a Medgyaszay estékre még kaphatók.

Csillag Teréz meghalt. Csillag Teréz a Nemzeti Színház kiváló művésznője tegnap reggel elhunyt. A Nemzeti Színház elhunyt örökös tagjának temetése véleleges megállapítás szerint szombaton délután fél 5 órakor lesz a Nemzeti Színház előcsarnokából a Kerepesi úti temetőben. Budapest székesfőváros által adományozott díszsírhelyre.

MOZGÓ SZÍNHÁZAK:

VIGSZÍNHÁZ: Primadonna herceg (Ösök átka) dráma 7 felvonásban. Mary Philbin legszebb alakításával és Acél paripa, szenzációs komédia 6 felvonásban.

URÁNIA: Pénz nem Isten, művészregény 8 felvonásban. Corina Griffith szereplésével. Kisrőd: Szerelem a kisüstön, burleszk.

Jönnek: Gyönyör asszonya, Szibilla kalandornő.

METEORBAN vasárnap: Mária del Carmen és A gépmadár szárnyán. 2 sláger egyszerre! Előadások 3 órától.

Választékos és izletes zóna reggelik, adagonként kettő ezer korona. Albert Belvárosi éttermeiben. Napon ta friss csapó- és máriusi sör.

Schaff János tanciskolájában Korona díszterem, Csapó-utca 17. a szün idei táncanfolyam megkezdődött, beírások még elfogadhatók. Drák colon 8-8 óráig. Iparos colon 8-10 óráig.

A Szeretet asztaltársaság cseresznye ünnepélye. A kath. Otthon kebeléből alakult Szeretet asztaltársaság f. július hó 11-én, este 8 órai kezdettel, műsorral egybekötve cseresznye ünnepélyt rendez, melyre az Otthon tagjait és családjaikat tisztelettel meghívja a rendezőség. Belépti-díj nincs. A műsor ára 5 ezer korona. A begyűlt összeget szegények segélyezésére fordítjuk, miért is a felülvezetések köszönettel fogadhatnak.

141a Debreceni Ujság 141
telefon-száma

Gyógyservezési és kereskedelmi **Dobozok,**
minden változatba készíthetők
DAVIDHAZY KALMAN könyvkötő és dobozgyár r.-t.-nél, DEBRECEN.
FÜVÉSZKERT-U. 9.

Léderer sorsa pár napon belül eldől.

Budapest, július 10. Jelenítettük, hogy Léderer Gusztáv ügyében a legfőbb katonai kegyelmi tanács már meghozta döntését s javaslatát már fel is terjesztette a kormányzó kabinetirodához.

A kabinetiroda a kormányzó döntését a legközelebbi napokban fogja

leküldeni a katonai tervnyszékhez, ahol a kegyelmi tanácsok ajánlatát és a kormányzó döntését ki fogják hirdetni a halálraítélt előtt.

Ha a kormányzó döntés elutasító lesz, akkor Léderer Gusztávot a kihirdetéstől számított 24 órán belül kivégzik.

Egy Máv. kalauznak mindkét lábát s a fél karját levágta a vonat.

Vasútraagédia Gödöllőn.

A vasúttal, aki a robogó vonatot tejesíti nehéz szolgálatát lelkiismeretesen, sok esetben utólagos szolgálata közben a végzet és a dühöngő gépparipa ontja ki életét.

Tegnap hajnali 3 órakor Gödöllőn történt ismét egy szerencsétlenség, amelynek áldozata Turi Imre 31 éves Máv kalauz. Turi a vonat m-

dulása után felugrott a vonatra, de oly elhibázottan, hogy a vonat alá került, amely Turi Imrének mindkét lábát és a bal karját levágta tőből.

Az életveszélyes állapotban lévő embert vasúton a környéki pályaudvarra vitték, asonnan a mentők a Szent István-kórházba szállították.

Részleges szünetelés a villamos áram szolgáltatásban.

Értesítjük villamosáram fogyasztó közönségünket, hogy f. hó 11-én, szombaton reggel 8 órától délután 6 óráig a hálózatunkon eszkozlendő munkálatok miatt a Széchenyi kertben és a Kishegyes-úton nem lesz áramszolgáltatás.

Világítási Vállalat.

Milyen idő várható.

Hazánkban a nyugati határszelen szórványos eső volt, egyébként száraz idő uralkodott. A hőmérséklet kissé emelkedett.

Időjelölát: Változékony felhős idő várható esővel és zivatarra való hajlammal.

Részleges szünetelés a vízszolgáltatásban.

Értesítjük vízfogyasztó közönségünket, hogy f. hó 11-én, szombaton éjjel 11 órától vasárnap reggeli 5 óráig a víztorony mosása miatt nem lesz vízszolgáltatás.

Folyó hó 12-től cca. 2 héten keresztül vízhálózatunk tisztítása, illetőleg öblítése miatt időnként és helyenként kissé zavaros lesz a víz, miért is kérjük a közönség szíves elnézését.

Világítási Vállalat.

A mai tőzsde.

A korona 72.50.

A mai értéktőzsdén az irányzat nyitáskor az egész vonalon szilárd volt. A tőzsdeidő későbbi folvámán több papírban gyengülés állott be. A korlátpiacon is néhány érték nem tudta tartani tegnapi árnívóját. A tőzsde idő végén az irányzat barátságos volt.

Zürichi zárlat: Páris 2420 Newyork 515.10. Brüsszel 2380. Milano 1900. Amsterdam 206.40. Berlin 122.606. Bécs 72.55. Szófia 572 fél. Prága 1525 Varsó 98.70. Bukarest 72.50. Belgrad 905. Bukarest 252 fél.

Terménytőzsde zárlat: A mai terménytőzsdén az irányzat kissé barátságosabb az új búza valamivel szilárdabb, ő búza lanvhabban tendált. Tiszavidéki ő búza 76-os 440-450. egyéb 437 fél és 447 fél. 77-es tiszavidéki 445-455. egyéb 442 fél és 452 fél. 78-as tiszavidéki 450-460. egyéb 447 fél és 457 fél. új búza 77-es 400-407 fél. egyéb 395-402 fél. új rozs 335-340. Többi változatlan.

Ferencvárosi sertesvásár: Szabadvásári maradvány 477. érkezett 232. eladva 160. Árak: kőnnvű 18.5-19. nehéz 13-21.7. Zártvásári maradvány 55. érkezett 1413. elajlatott 12. Árak mint fent.

Magyar Nemzeti Bank jelentése a devizaárfolyamokról: Angol font 3450000 347000 cseh korona 2106-2122. dinár 1230-1252. dollár 5 dollárosnál nagyobb 70580-71410. kisebb 70480-71410. franc frank 3336-3366. hollandi forint 28140-28410. lei 345-349. leva 502-510. líra 2634-2656. marka 16865-16965. osztrák shilling 99990-100070. Belgárd 1270-1258. Berlin 16865-16965. Bukarest 340-342. Brüsszel 3280-3300. London 345000-347000. Milano 2629-2645. Newyork 70980-71410. Páris 3331-3351. Prága 2106-2118. Szófia 507-511. Bécs 9895-10050. Zürich 13780-13860.

A Magyar Nemzeti Bank bankjegvet csak szombaton 11-én délben megállapítandó árfolyamon való elszámolásra vesz át.

Sport.

A DTE Szegeden. A Chorintian váry dordijért folytatott küzdelemben a LTE szegedi Atletikai klubbal mérkőzik vasárnap Szegeden. Szombaton dében a budapesti személyvonattal indul el a csapat és Cegléden száll át a szegedi gyorsra, amely este 10 órakor érkezik Szegedre. Sport körökben nagy érdeklődéssel néznek a DTE szegedi szereplése elé, mert bár a SZAK a déli kerület bajnoksapata nagy játékerőt képvisel, mégis nem reménytelen a DTE győzelme, tudvalevő ugyanis, hogy a DTE épen a legerősebb ellenfelével szemben szokott eredményes játékot mutatni. Esetleges győzelme esetén a Csabai Atletikai klub lenne a következő ellenfele.

Mit hirdet ma az ingóságközvetítő?

Hatvan utca 1. ref. püspöki bérpalota, az udvarban.

Telefon 11-99. Telefon 11-99.

Egy üzamben levő 13. Hp. benzomotor cséplőgarnitúrával és esetleg csépléssel együtt azonnal átvehető.

Mindenféle művészi és ipari termékek, butorok vétele és eladás.

Ha bármilyen felesleges tárgya van, hozza be vagy jelentsé be az Ingóságközvetítőnél. Elfogadunk megbízást egész lakásberendezések, hálók, ebédlők, uzorobák, iróberendezések hagvatékok eladására, valamint mindenféle butorok és ingóságok alkalmi áron való beszerzésére. Ha elköltözik, forduljon az Ingóságközvetítőhöz, mert mindenfelé ingóságát itt értékesítheti a leghamarabb.

Mindenki tudja már, hogy legelősebben az Ingóságközvetítőnél lehet vásárolni. És a legkedvezőbb fizetési feltételek mellett is! Az Ingóságközvetítőnél megkaphat mindent, nem kell tehát öt-hat hevet járni.

Páratlan alkalmi vételek: bádgettes korcsmai pult hűtőszekerezettel, korcsmai, kávéházi, cukrászdai márványlanos asztalok, nagy ablakok spalettákkal, antik asztalok, órák, vitrinek, dísztárgyak, szabásasztalok, Schöberágyak, ággy elé való szőnyvegek, szőnyegperolóállvány, 7-8 milliméter vastag tükörüvegek, sodrony ággybetétek hat személves ebédlőkészlet, művészi festmények, egy lóra való lószerszámok, könyvtáraknak való könyvek és mindenféle ingóságok.

Havi és heti részletfizetésre is adunk: férfiruhákat, paplanokat, vásznakat, függönyöket, futószőnyveket, székeket, asztalokat, egész és félhálókat, összecsuksítható vasgályakat, magános butodarabokat, varrógépeket, gyermekkoscsikat, gvernekgyákat, villanylusztereket, petróleumlámpákat, inga, fali és ébresztő órákat, asztal és tornvós snókat, szentképeket, Kálmán-szobrokat, hegedűket, virágállványokat, virágcserepántartókat és mindenféle ingóságokat.

A világhírű amerikai Underwood írógépek Debrecenben kizárólag az Ingóságközvetítőnél rendelkezhetők meg részletfizetésre is.

Egy kiftűnő karban és jelenleg üzamben is levő 13 Hp. benzimotor cséplőgarnitúrával esetleg a felvállalt csépléssel együtt azonnal átadó családai okok miatt. Rendkívül előnyös alkalmi vétel. Ára két részletben is fizethető.

Hatvan utca elején egy raktárhelviség kiadó.

Jól jegyezze meg: ha bármit venni vagy eladni akar, mindenképp forduljon el az Ingóságközvetítőbe. Mindent egy helyen bevezethet és milliókat spórolhat meg ha itt vásárol.

Építkezéshez

sin bármilyen kapható méretben

Ócska vasat és rezet a Steiner legmagasabb árban vesz
Eötvös-uca 110. Telefon: 6-86.

Nagy szenzáció

6 drb. levelezőlap, egy művészi fényképnagytással együtt
100 ezer korona.
TAKÁCS műtermében,
Csapó-utca 10. szám.

Ha az olcsóságot keresi,

látogasson el naponta a mindenki által elismert szolid és megbízható

HANGYA-üzletbe,

ahol alkalma lesz meggyőződni a legjobb minőségű áruk igazi olcsóságáról.

Főüzlet: Rózsa-uca. (Tisza-palota.) Flókülötek a város minden részében!

Kitűnő férfi fehérművek
Frank Edénél

Máthéi János
vizvezeték, osztorház és
fürdőberendezési vállalata
Csapó-u. 24. Telefon 321.

Poloskát
svábbogarat, tücsköt, 24 órán
belül mindenki kiírhatja
a szabadalmazott féreg-
irtóval. — Olcsó
árban kapható
Stern
festéküzletében, PIAC-UTCA 10.
Bikával szemben.
Garantált minőségű ipatkány és
egérirtó állandóan nagy raktáron

**„ISTVÁN KIRÁLY”
SZÁLLODA**
Budapest, VI., Podmaniczky-utca 8.

Budapest legelsőrendű, modern
berendezésű **családi szállója.**
Méréselt árak, figyelmes kiszolgálás,
központi fűtés, melegvízellátás,
fürdő, stb. — A Nyugati pályaudvar
középső, a Keleti pályaudvartól a 46,
1, 88. és 15. számú villamosokkal pár
perc alatt közelíthető meg. o—o—o—o

Kötéláru üzletemet
Petőfi-tér 4. szám alatt
megnyitottam.
Kitűnő anyag. Jutányos árak.
Vizsonteladóknek árengedmény!!
Bogdány Sándor
Kötélgyártó.

Pénze után
ma a legmagasabb ka-
matot havonként három
százalékot fizet
— bármilyen kis összeg után is —
a Nagy Lajos Áru- és Ingatlan-
forgalmi Vállalat központi iro-
dája: Debreczen, Vere-ucca 9.
Alapított: 1900-ban. Fennáll:
25 év óta.

Bőr-fregoli TEGDES szabónál
heti-havi részletfizetés
mellett. 0000
Péterfia-ucca 42. sz.

Olvassa el a VILLÁN
vasárnapi színműt

Egy alkalmi vétel

**Vendéglősök. Kocsmárosok. Pincérek
Házvevők!**

**Ezennel eladóvá tétetik a
Csapó-ucca 79-ik számú ház,**
mely Veres-utcaival szemben, éppen
a Gyógyszertár mellett van!
Azonnal át lesz adva a vevőnek
a nyílt vendéglői üzlet!

4 vendégszobával, borospincével, vad
szőlővel befutott szép kis udvari
születivel, 3 kamarával és a hozzá-
tartozó magánlakással együtt, mely
all egy szoba, konyha, speiz, fáska-
mára, sertésöl, baromfiól stb.

Van még a házban egy bérlakás és
egy utcai nyílt üzlet, üvegkereskedés.
Stukaturus, padlós szobák, Villany
mindenütt, még a pincében és kama-
rákban is.

**Ortási forgalmu hely! Egy ügyes
üzletember kell bele! Alkalmivétel!**
Bővebb felvilágosítás nyerhető és a
vételi jogügylet megköthető az ezen
ház felett kizárólagos joggal rendel-
kező Nagy Lajos Ingatlanforgalmi
Irodában, Veres utca 9. szám.

Hirtelen közb jött okok miatt
potomárért eladó egy 36 kat.
holdas ideális kis birtok, gyö-
nyörű helyen, eldűrt a Nagy-
erdő alatt — villamos megál-
lótól 8—10 perces gyalog-úta.

A nagyerdő vitorony mellett
kelemeni, a B-nő örnagy ur
Knoll-féle birtoka mellett.

**Felséges levegő. Hiszen a
Nagyerdő alatt van. Kitűnő
minőségű talaj. Kétszobás
lakás és gazdasági épüle-
tek. Ára kat. holdanként:
22 mázsa buza.**

Bővebb felvilágosítás nyerhető
és a vételi jogügylet megköthető
az ezen birtok felett kizárólagos
joggal rendelkező NAGY LAJOS
ingatlanforgalmi irodában, Veres-
ucca 9. szám.

Apró hirdetések.

Levelezés.

„Ajánlanak”
levele van „Természe-
testől” 8930

Ajánlat.

Részletfizetésre
elcsón és pontosan szállít
Winkler fűszerkedő tu-
zelcányagot. Maggit tur-
covel szemben. 8931

Figyelem! Figyelem!
Ne dobja ki pénzét.
Csak egy rendeléssel is
megvívódnak, milyen
anyagból, milyen munkát
adók. Elsőrendű boxból
és anyagból férfi egész-
cipő 200.000, női félcipő
180.000 K. Egy pár férfi
cipő fejelés, féltalp és
sarokkal 100.000 K. Egy
pár női cipő fejelés, félt-
alp, sarokkal 90.000 K.
Cazdálkodók! Egy pár
férfi boxsizma mérték
után 400.000 korona.
**FABIAN, Rákóczi 71 és
Eötvös ucca sarok.
Házikisasszonynak**

ajánlkozik úri, vagy jobb
családhoz jó nevelésű
leány. „Szorgalmas” je-
ligére. 27
Gyermekszertő
jó nevelésű leány intelli-
gens jó családhoz gyer-
mek melet elmenne. —
helyben vagy vidékre. —
„Szolid” jellegre. 26
A nagyérdemű
közönséghez! A szemé-
sek ideje elérkezett. Ju-
tányosan vállalom ker-
tekből, házaknál vadró-
zsák, orgonák, pósmetékek s
mindenféle vadgyűjölés-
fák szemését legszebb
eredménnyel. Díszkeretek
rendbehozását vidéken is
jutányosan, Varga Lajos
kertész, Hortobágy ucca
2. 25

Betéteket
legmagasabb kamatozás
mellett fogad, kölcsönök-
ket folyósít ház, föld, ér-
tékpanir és áru fedeztet-
re Gazdak Bankja Kes-
suth és Batthányi ucca
sarok. 8994

Pénze
után legmagasabb kama-
tot fizet ma a Nagy La-
jos Áru és Ingatlanfor-
galmi Vállalat irodája,
Veres ucca 9. 21

Nagyerdő
közeliében Komlóssy út
54 alatt bútorozott szoba
kiadó. Nyaralásra is al-
kalmos. 8928

Aranyal
ozüstöt, briliánst, ha-
misfogat vagy Steiner
Mihály. Hatvan-u. 8.
szám. I. 8911

Első
bolgárista mellé instruk-
tor kerestetik. Késes u.
46. Háztulajdonos. 8912

Cipészekedek
állandó munkára felvé-
tetnek. Weinberger cipő-
gyár. Csapó ucca 58. 8914

Fodrászsegéd
kisegítőnek és egy tanu-
lót felvesz Kárpóli. Föt-
cs ucca 64. 8924

Eladó

a Károly Ferenc József-út 50
szám alatt levő

H A Z,

1464 szögöl területtel. Téglá
épület, egy szoba, konyha, ten-
gerizóré, szőlő és gyümölcsös.
A lakás vevőnek átadatik. Ára
160.000.000 K. Értekezni lehet

dr. Nagy István ügyvédnél. —
Szent-Anna ucca 8. szám.

Éva Szénsavval telített
vizet igyunk
üdit — frissit
Megrendelhető:
Márkus Jenő, Hatvan-u. 22. Telefon-
szám 14

Tanulók
azonnani bejelentéssel fölvé-
tetnek a Fűszerkereske-
delminél: Piac ucca 41.
8457

Eladás.

Íróasztal
vadászati eladó. Csapó
ucca 10. udvarban. 24

Vadászfezevver
belga 16-cs kakasnélküli
eladó Csapó u. 10. iobb-
ra az udvarban. 27

Két
utazó bőrönd eladó. Rá-
kóczv ucca 12. sz. 8893.

Eladó
egy Garz-féle 3.8 lóerős
villanymotor, egy transz-
misszió egy Szkeves, egy
Wolf, egy 1 és 2 lóútán
való könnyű kocsi és gép-
szíjak. Pacsirta u. 2. sz.
8897

Eladó
villamos regálló mellett
Mester uccai soronpónál
egy teljesen új mosógép
adományos ház egy
szoba, konyha, kamara-
val, melybe azonnal be-
tehető a vízvezeték. Gar-
dak Bankja, Kessuth és
Batthányi ucca sarok
8921

Eladó
férfi ruhák, cipők női
hosszúgallér, sötétkék se-
lyemruha, szép szövetek
Batthányi 13. iroda
8931

Eladó
város alatt 5 holdas aii
homok tanvasföld azon-
nal beköltözhető két —
szobás lakással istálló
sütőkemence, ivóvíz be-
torkattal. Értekezni Gaz-
dak bankja, Kessuth és
Batthányi ucca sarok
8922

Autó
és Rádió accumulatoro-
kat elad, javít és tölt
Földvári debreceni első
elektrotechnikai gyár —
Széchenyi u. 55. Telefon
168. 7

Egy
férfi szabóéru eladó. —
férfi ruhák elkészítését is
elvégeztető 200.000-tól fel-
felé. Varga szabó. Hatvan
ucca 49 szám. 8929

ó-szalonna
150 kgr. eladó. Cím a
kiadóban. 8917

Fédes
úri kocsi több fajtá ki-
vitelben eladó. Nagy
Gyula kocsiagyártó mes-
ter. Erzsébet út 17. sz.
8905

Építő mester urak figyelmébe!

Homokot

kortátlan mennyiségben saját föl-
demről és igámmal köbméter-
számra 50.000 K-ért

szállítok.

Téglát, vagy bármilyen fuvaro-
sást is jutányos áron vállalok.
Megrendéni lehet: Sámson-ucca 8.
Árpád-tér. (VETÉSSY-NÉL.)